

Nyt på tværs

Tvær-
KultuRelt
CENTER

Netværk for tværkulturelt kristent
arbejde i Danmark

Nr. 3 – september 2018 – 24. årgang

Integration på landet

På Guldagergård i Vesthimmerland tilbydes flygtninge køkkenhaver, fællesskab og samvær med danskere. Læs interview med syrisk-palæstinensisk familie fra Damaskus.

Side 7

TEMA

DRØMMEN OM ET NYT LIV

Flygtninge fra Iran, Irak og Afghanistan fortæller.

Side 3-5

At leve med traumer
Bådflugtninge fra Eritrea danner europæisk netværk.

Side 2

Bøn, hvile og vandpiber
Glimt fra farsi sommertræf i Hillerød.

Side 2

På flugt fra Taliban
David fra Afghanistan mødte kristendommen i Athen.

Side 5

Sammen på tværs
Gudstjenester og mødesteder på 43 sprog.

Side 6

Mød din nabo
Viborg Stift sætter fokus på det gode naboskab på tværs af sprog og kulturer.

Side 7

Fundet af Gud

Hadis Amiri oplever både glæde og afmagt på udrejsecenter.

Side 3

Kirken er vores liv

Irakisk familie fra Ankawa leder kirkekor i menighed i Søborg.

Side 4

Det vigtigste er dit hjerte

Gloria Lubega er korleder i afrikansk migrantmenighed i Valby.

Side 8

Respekt for livet

Det handler om mennesker

Redaktøren har ordet

Flygtninge er mennesker, der har en god grund til at flygte. Derfor skal de hjælpes og beskyttes. Det er den grundlæggende raison d'être for FNs internationale flygtningekonvention fra 1951. At der i dag ikke længere er bred konsensus om, at det forholder sig sådan, bør give stof til eftertanke.

Flygtninges historie er ikke ny og begynder ikke ved Europas grænser. Flugt, folkevandring og fordrivelse løber som en rød tråd gennem de bibelske skrifter. Allerede i Det gamle Testamente bliver israelitterne mindet om, at den fremmede er set og elsket af Gud og derfor ikke kan behandles efter politisk forgodtbefindende. En påmindelse, som ikke har mistet sin aktualitet i det 21. århundrede.

Dengang som i dag er det de færreste mennesker, der bryder op fra familie, hjemland og alt det velkendte, med mindre de ydre omstændigheder gør det påkrævet. Det vidste man af dyrekøbt erfaring i kølvandet på Anden Verdenskrig. FNs flygtningekonvention blev til for at sikre fremtidens flygtninge mod det massive svigt fra det internationale samfund, som jøderne og andre forfulgte minoriteter havde oplevet. Aldrig igen.

Også i dag behøver vi internationale konventioner til at sikre respekt for sårbare menneskeliv. Her har kirken et særligt ansvar for at være en stemme for dem, der ikke har nogen stemme. Når mennesker på flugt, der kunne have været reddet, dør på Middelhavet eller i libyske opsamlingslejre, kommer det os alle ved. Som en italiensk tidligere EU-kommissær bramfrit udtrykte det for nylig: "Ingen kan sige, at de ikke vidste det. Ingen. Vi ved alle, at migranter, der sendes tilbage til Libyen, ender i lejre, hvor de bliver udsat for vold og tortur."

I Europa har vi brug for at tale meget mere om, hvordan vi opfører os human over for sårbare mennesker på flugt. Her bør kirkerne gå foran og minde om, at europæere ikke har større ret til fred og frihed end andre folkeslag. Danmark kan klare at modtage og integrere de flygtninge og migranter, der foreløbig har fundet vej til os. Og vel også flere til. Det er en udfordring, men for flygtninge handler det om liv og død. For migranter handler det om drømmen om et bedre liv end det, hjemlandet kan tilbyde.

I dette nummer af *Nyt på tværs* fortæller tidligere bådflugtninge om deres vej til Danmark. Der var sjældent tale om et valg. Snarere om en række omstændigheder, som de i sidste ende havde meget lidt indflydelse på. De, der fik opholdstilladelse, er i dag godt i gang med at opbygge et nyt liv og bidrage til det danske samfund med deres troserfaring og gode drømme om et meningsfuldt liv til gavn for andre.

Vi kan alle bidrage til, at noget i denne verden, med Guds nåde, forandres til det bedre. Netop nu har verden desperat brug for mennesker og kirker, der tør sende positive budskaber til mennesker på flugt. Lad os fortælle flygtninge i ord og handling, at de er velkomne. Lad os se dem i øjnene og lytte til deres historier med respekt. Gud vil alle mennesker det godt. Vi går livsglæden forbi, hvis vi afslår at hjælpe mennesker i nød.

Birthe Munck-Fairwood

Bøn, hvile og vandpiber

Glimt fra farsi sommertræf i Hillerød

Det summer af liv og mellemøstlige tungemål på den snart hundrede år gamle højskole i Hillerød, der med Frederiksborg Slotspark som nærmeste nabo danner rammen om fem dages sommertræf i juli for iranere, kurdere og afghanere. Størstedelen af de godt 130 deltagere er asylansøgere, der har mødt kristendommen i voksenalder.

Hoppeborg og vandpiberygning, bibelundervisning, bøn og persisk lovsang. De fem dage er tæt pakket med aktiviteter for forventningsfulde børn og voksne. Men der er også tid til afslapning og gode samtaler. For man vil det hele menneske – åndeligt, menneskeligt og socialt, forklarer iranskfødte Sara Afshari, der står for de daglige bibelmeditationer.

– Alle mennesker har brug for et sted, hvor de kan hvile. Asylansøgere kommer fra en hverdag fyldt med uvished, bekymring og savn. Det gælder ikke mindst dem, der har fået afslag og bor på et udrejsecenter. Sommerlejren er et fristed, hvor de kan opleve meningsfuld hvile. I Danmark får de at vide, at de er uønskede. De hører ikke til. På lejren hører de til. Vi vil gerne hjælpe dem til at finde deres egen plads i livet. For når man finder sin egen plads, tager man ikke andres. Det er en helbredende og trosstyrkende proces, siger Sara Afshari, der er en af lejrens to iranske hovedtalere og til daglig bor i Skotland.

At hovedtalerne har farsi som modersmål er ikke en tilfældighed. Til forskel fra andre ferietilbud til flygtninge og asylansøgere foregår al undervisning på farsi, der er det officielle

sprog i Iran og også forstås af de fleste afghanere. For det er vigtigt, at mennesker, der er nye i den kristne tro, får undervisning på deres eget sprog og gennem deres egen kultur – noget, som iranere og afghanere sjældent har mulighed for i Danmark, forklarer Sara Afshari, der forsker i iraneres vej til kristendommen.

Hun oplever, at mange deltagere har brug for at betro sig til nogen, der taler deres sprog og kender den verden, de kommer fra.

– Her er mennesker, som bærer på overvældende megen smerte, fortvivlelse og håbløshed. Det er meget tydeligt hos dem, der har boet længe på et udrejsecenter. Så megen smerte har jeg aldrig oplevet i mit eget liv. På lejren vil vi gerne give dem håbet tilbage og fortælle dem, at uanset hvad hører de til hos Gud. I mine bibelmeditationer forsøger jeg at give nogle enkle redskaber til en kristen praksis, som de kan bruge til at fastholde håbet i hverdagen på asylcentre. Det

er mennesker, som desperat har brug for opmuntring.

Fokus på de nære relationer er et andet kendetegn ved programmet. Seminarer handler om singleliv, kultur, kærester og parforhold under pres. Her er ingen tabuer, understreger Sara Afshari.

– Hvordan finder man en kæreste i Danmark? Mange iranere kender ikke de sociale koder her og har svært ved at orientere sig, når de skal opbygge relationer. Det er noget, vi skal turde tale åbent om.

Ude på græsplænen sidder en gruppe mænd og ryger vandpibe. I opholdsstuen har kvinderne indtaget de bløde sofaer. Der snakkes lavmælt.

– I dagens bibelmeditation hørte vi, at vi kan komme til Gud med alle vores livs brudstykker og lade ham hele alt det, der er gået i stykker for os. Det var som at blive velsignet, siger en tidligere gymnasielærer fra Iran, der har boet i Danmark siden 1993. De sidste fem år har hun haft sin gang i Apostelkirken på Vesterbro og fortæller, at hun i dag som kristen oplever en ro, hun ikke tidligere kendte.

Over for hende sidder 43-årige Fariba, der kom til Danmark i 2015. For to måneder siden blev den kurdiske kvinde overflyttet til et udrejsecenter sammen med sin mand, en voksen søn og en 8-årig datter.

– Jeg er meget træt i mit hjerte. Men her på lejren oplever jeg ro og glæde. Jeg er så glad for at være her, siger hun med et forsigtigt smil.

De seneste år har flere hundrede flygtninge og asylansøgere fra Iran og Afghanistan

har tilknytning til disse to kirker.

Ved kaffevognen fortæller Apostelkirkens sogne- og indvandrerpræst Niels Nymann Eriksen, der står for den afsluttende gudstjeneste, om en ung iransk kvinde på lejren.

– Da hun var med første gang

for fire år siden som asylansøger, anede hun ikke noget om kristendommen. Lejren ændrede hendes liv, og hun begyndte at se fremad. Siden har hun deltaget hvert år. Sommerlejren har været et tilbagevendende holdpunkt i en skrøbelig tilværelse i et nyt land. På disse lejre sker der nogle afgørende ting i menneskers liv, som kommer til at have betydning for resten af deres liv – og ind i evigheden, håber vi.

En 26-årig iraner kommer forbi og fortæller, at hans asylsag afgøres om kort tid. Han står stille et øjeblik og siger så med et stort smil:

– Jesus er her. Han lægger sine arme om mig. BMF

Farsi sommerlejr d. 15.-19. juli var arrangeret af Indre Missions Tværkulturelle Arbejde, Luthersk Mission og lokale folkekirker. I alt deltog over 850 danskere og nydanskere i folkekirkelige sommerlejre.

Foto: BMF

En af lejrens yngste deltagere, Hasti på otte måneder, er født i Udrejsecenter Sjælsmark.

søgere fra Iran og Afghanistan opsøgt danske kirker, og mange er efterfølgende blevet døbt. Apostelkirken på Vesterbro og Grønnevang Kirke i Hillerød er i år medindbydere til sommerlejren, og mange af deltagerne

lægger sine arme om mig. BMF

At leve med traumer

Tidligere bådflygtninge danner netværk

En septembernat i 2014 sejlede en fiskerbåd ud fra den libyske kyst i ly af mørket. Om bord var omkring 300 flygtninge - de fleste fra det lille land Eritrea på Afrikas Horn. 10 timer senere forlod den tunesiske kaptajn båden. Efter seks stormfulde døgn på havet blev flygtningene reddet af den italienske kystvagt og bragt til Italien. En af dem er 34-årige Abel Zemhret Kidane, der i dag er kirketjener ved Kingos Kirke på Nørrebro. For tre år siden var han med til at oprette et europæisk netværk for flygtninge fra netop denne båd.

– Hvordan startede det?

Når man har oplevet det, som vi har, har man noget særligt til fælles. Da vi kom til Italien, blev vi hurtigt spredt i mange lande, men nogle af os holdt kontakt. Efter en tid besluttede vi at starte et netværk for at støtte hinanden psykisk og socialt. Det lykkedes os at få kontakt med omkring 90 af de andre fra båden. De fleste bor i dag i Sverige eller Tyskland. Størstedelen er unge mænd, men

der er også kvinder med børn. Vi har alle traumer, som vi skal lære at leve med. Samtidig oplever vi mange af de samme udfordringer, når vi skal integrere os i et nyt land.

– Hvad betyder netværket for dig?

Det er et sted, hvor jeg kan få uformel psykologisk hjælp. Vi har set ting, som det er meget svært

for andre at forstå. Men vi forstår hinanden. På vores båd var der mange meget dygtige, kompetente og talentfulde mennesker. Gennem netværket kan vi fortsætte med at støtte, opmuntre og empower hinanden. Når jeg snakker med de andre, opdager jeg ofte, at mine problemer ikke er så store. Andre har meget større udfordringer, og de giver ikke op. De bliver rollemodeller for mig.

– Hvad har hjulpet dig mest?

At tale med mennesker og fortælle min historie igen og igen i mange forskellige sammenhænge - fra personlige samtaler til konferencer, kirker og konfirmandtimer. Hvis man bliver ved med at fortælle, bliver byrden lettere at bære. Det er meget virkningsfuldt og en effektiv coping strategi. Hvis vores omgivelser forstår lidt af, hvad det vil sige at leve med traumer, kan de bedre forstå vores reaktioner og støtte os, så vi kan give noget tilbage.

– Hvad er dit bedste råd til andre flygtninge med traumer?

Opsøg en kirke. I kirken er der næsten altid mennesker, der ikke bare hører, hvad du siger, men virkelig lytter. Det er min erfaring, at når folk hører dig fortælle, bliver de meget berørte, fordi de sætter sig i dit sted. Det betyder utrolig meget.

Som eritreanere kommer vi fra et land, hvor vi er vant til at bede. Vi beder for os selv og hinanden. Vi tror på, at Gud kan vende alle situationer til noget godt. Der er altid en mening med det, der sker. Som kristne forsøger vi at opmuntre hinanden. I vores båd var der flere ortodokse diakoner, der sang og bad og læste fra Bibelen for os. At høre Guds Ord gav os håb. Gud havde ikke forladt os. Sådan er det også nu, hvor vi skal opbygge et nyt liv. BMF

Læs Abels historie i Nyt på tværs 1/2015 på www.tvaerkulturelt-center.dk

Foto: BMF

Besøgsven

”Jeg er besøgsven for tre ældre danskere, som jeg besøger en gang om ugen. Vi drikker kaffe og sidder og snakker, eller måske går vi en kort tur. En af dem har jeg arbejdet sammen med i en genbrugsbutik. En anden mødte jeg tilfældigt uden for vores boligblok, da han gik tur med sin lille hund. En tredje fik jeg kontakt med gennem Venligboerne. Jeg elsker at høre dem fortælle om deres barndom og oplevelser gennem et langt liv. Så fortæller jeg om, hvordan vi levede i Eritrea, og hvordan vi behandler de ældre. Jeg fortæller også om min hverdag og mit arbejde. Vi taler altid dansk. Jeg elsker deres glade smil, når jeg kommer. Det giver mig en varm følelse indeni. En følelse af at høre til her. Abel Zemhret Kidane

De har de samme drømme som andre unge. Efter 13 måneder på Udrejsecenter Sjælsmark i Nordsjælland drømmer Hadis Amiri og Rahman Amirifard stadig om at gå i skole, få en uddannelse, arbejde og stifte familie i et fredeligt land. Men på et udrejsecenter er drømme udskudt på ubestemt tid. Det kurdiske par, der kom til Danmark i oktober 2015, har fået endeligt afslag på asyl og påbud om at rejse tilbage til hjemlandet Iran. Men de har ikke opgivet håbet om en anden fremtid. Sidste år begyndte Hadis og Rahman en personlig trosrejse mod kristendommen. I dette interview fortæller de om at finde et fast holdepunkt for håbet i den kristne tro.

Yari-religion: Kurdisk religion grundlagt i 1400-tallet i Iran.

Hver måned bliver Hadis Amiri (24) og Rahman Amirifard (27) indkaldt til en samtale hos politiet om hjemrejse. Det unge kurdiske par har fået afslag på asyl i Danmark, og i juni sidste år blev de overflyttet til Udrejsecenter Sjælsmark ved Hørsholm. Her bliver de til stadighed mindet om, at et udrejsecenter ikke er et blivende opholdssted.

– Politiet forsøger at presse os til at rejse. De siger, at vi ikke har problemer i Iran, og at vi bare er kommet for at få et bedre liv. Men vi flygtede ikke for sjov. Det var meget farligt for mig. Om natten har jeg mareridt. Jeg drømmer, at politiet kommer og tager mig og sender mig tilbage til Iran. Så vågner jeg badet i sved, fortæller Rahman Amirifard, der sidder på gulvet i parrets ryddelige værelse i en af de lave gulstensbygninger på den tidligere kaserne, hvor de har sat dampende varm te og kiks frem på en plastikdug.

Først en uge inden flugten for snart tre år siden fortalte Rahman Amirifard sin kone, hvad der skulle ske.

– Jeg ville ikke gøre hende bekymret. Men til sidst var jeg nødt til at fortælle. Vi tilhører det kurdiske mindretal og har aldrig været muslimer. Vi er yarier. I Iran er alle mindretal undertrykt. Vi kan ikke åbenlyst fortælle, hvem vi er. I skolen blev vi tvunget til at bede som muslimer. Men på et tidspunkt blev det vigtigt for mig at kende mine rødder. Yarierne er et meget gammelt folk. Derfor tog jeg med på en konference for yarier i Irak og kom hjem med flyers og cd'er, som jeg delte ud til andre kurdere. Jeg vidste godt, at det var forbudt. I Iran er alt forbudt. En dag hørte jeg, at efterretningstjenesten havde arresteret andre, der havde uddelt den slags materialer. Nogle var blevet tortureret. Andre var sporløst forsvundet. Folk sagde til mig, at jeg skulle være meget forsigtig. Først på det tidspunkt gik det rigtig op for mig, at det var alvor. Jeg blev meget bange, fortæller Rahman, der hurtigt blev klar over, at han måtte ud af Iran.

Voksede op sammen

Få måneder forinden var den unge landmand blevet gift med Hadis, der var den yngste af ni søskende i en kurdisk landbofamilie fra samme landsby.

– Vi var naboer og voksede op sammen. Efter brylluppet flyttede vi ind i mine forældres hus. Vi havde mange drømme – om arbejde, familie og børn. Vi havde aldrig tænkt på at forlade Iran.

“ Vi flygtede ikke for sjov.

Rahman Amirifard
Afvist asylansøger

Som mange piger i den kurdiske landsby har Hadis aldrig gået i skole. Som barn drømte hun om at få lov at lære at læse og skrive. I skole kom hun aldrig, men gennem fjernsynet og med hjælp fra sine ældre brødre lærte hun sig det persiske sprog, som hun i dag læser flydende ved siden af sit kurdiske modersmål. Drømmen var en dag at blive frisør. Men pludselig blev alt anderledes.

Hadis fortæller, at hun ikke var i tvivl om, at hun ville følge med Rahman på flugten.

– Selvfølgelig skulle jeg flygte sammen med Rahman. Vi giftede os, fordi vi havde varme følelser for hinanden. Mand og kone hører sammen, siger Hadis og tilføjer, at hendes mor bakkede hende op.

– Min mor græd og var meget ked af det. Men hun støttede mig og sagde, at jeg skulle følge med min mand. ”I må finde jeres vej påny,” sagde hun. Det var meget hårdt at sige farvel. Rahman kontaktede en menneskesmugler og betalte penge. Smugleren fortalte os, hvad vi skulle gøre.

Båd tog vand ind

Hun fortæller om flugten, der tog 18 døgn.

– Vi gik over bjergene om natten til Tyrkiet. Det var meget slemt. Fra Tyrkiet sejlede vi i en gummibåd over til en lille græsk ø. Vi vidste, at der var mange ulykker. Folk druknede. Men der var ingen anden vej. Første gang vi sejlede ud, begyndte båden at tage vand ind. Vi var meget heldige, at ingen druknede. Anden gang lykkedes det. Vi var omkring 35 personer i båden. Nogle var børn. Det var tidligt om morgenen. Vi sejlede i to en halv time. Da vi stod på stranden, var det helt uvirkeligt. Var vi virkelig i sikkerhed? Efter et døgn kom vi videre med skib til Athen. Derfra fortsatte vi op gennem Europa. Somme tider gik vi inde i en skov. Nogle dage gik vi rigtig lang tid uden at spise. Vi kørte også med bil og tog. Til sidst stod vi på Københavns Hovedbanegård, hvor vi mødte nogle danskere, der hjalp flygtninge. De sagde, at vi skulle tage op til Sandholmlejren og blive registreret. Der var rigtig mange flygtninge alle vegne, husker Hadis.

De næste 18 måneder boede parret på asylcentre i Auderød, Rødby Havn, Søllested, Aalborg og Dronninglund, inden de fik endeligt afslag på asyl og blev overflyttet til Udrejsecenter Sjælsmark.

Læste Lukasevangeli

Da Hadis og Rahman kom til Danmark, kendte de ikke noget til kristendommen. Først på udrejsecentret blev deres nysgerrighed vakt, da et jævnaldrende kurdisk par viste dem uventet omsorg.

– Da vi kom til Sjælsmark, vidste vi ikke, hvad vi skulle gøre. Vi kunne slet ikke overskue fremtiden. Rahman måtte ikke arbejde og tjene penge. Hvordan skulle vi få dagene til at gå? En kurdisk pige så, at jeg var meget

ked af det. Hun kom hen og gav mig et kram. Hun og hendes mand inviterede os ind på deres værelse og fortalte, at de forstod os, for de havde haft det på samme måde. De ville gerne læse for os fra en bog, som havde hjulpet dem. Det var en bibel. De læste fortællingen om den fortabte søn fra Lukasevangeli

et. Det var helt nyt for os. Vi kunne godt lide det, vi hørte, så da de spurgte, om vi ville med dem i kirke, sagde vi ja. Jeg kan huske, at vi var overraskede over, at der var så megen glæde i kirken, og at mennesker, der ikke kendte os, sagde velkommen, fortæller Hadis.

Få dage senere blev parret inviteret med på en kristen konference for farsitalende.

– Egentlig var konferencen overtegnet, men i sidste øjeblik blev der plads til to ekstra. Det var som om Gud sendte bud efter os. På konferencen snakkede vi med en masse kurdere og iranere og hørte om kristendommen på vores eget sprog. Det var som at blive inviteret til en stor glæde.

Efter konferencen begyndte de begge at følge undervisning i kirken og i et lokalt menighedshus, hvor de også hjalp med

at lave mad. Relationer til danskere og andre iranere uden for centret har været med til at holde håbet levende.

– At være sammen med mange glade mennesker påvirker os positivt. Det hjælper os til at tro på, at der er lys for enden af tunnelen, siger Hadis.

Glæde og afmagt

I juni blev Hadis og Rahman døbt. Da havde de fået dåbsforberedende undervisning i ni måneder.

– I dag føler vi os tættere på Gud og Jesus Kristus. Vi har lært, at vi skal tilgive og ikke hade. Det har vi ikke mødt i andre religioner. I den kristne tro har vi fået glæden tilbage. Vi har fundet vores vej, siger Rahman og fortæller om en drøm, han havde nogle måneder efter, at parret var begyndt at komme i kirken.

– En person kom hen til mig og sagde, at han ville vise mig Jesus Kristus. Han åbnede en dør, og lyset væltede ud. Det var som en strålende solopgang. Efter nogle sekunder blev døren lukket igen.

Fremtiden kender de stadig ikke. Afmagten er stor. Men de oplever en tydelig forskel i forhold til den første tid på udrejsecentret.

– Siden vi blev døbt, er der kommet mere glæde og ro i vores liv. Vi blev fundet af Gud. Han vil give os en fremtid. Hver dag beder vi til Gud for os selv og vores familie. Gud vil passe på os, siger Hadis.

BMF

Iranere i Danmark

Alle af iransk herkomst: 21.013
Heraf danske statsborgere: 12.139
Så mange søgte asyl / fik asyl i 2017: 149 / 659
Danmarks Statistik 2018

Medlemmer af
folkekirken: 844
(1. jan. 2017)

Frivilligt abonnement

Nyt på tværs er fortsat gratis, men hvis vores læsere har lyst til at betale et frivilligt abonnement på 100 kr. eller give en gave, er ethvert bidrag med til at bære Centrets arbejde.

Hjertelig tak • Thank you • Merci • Shukran

Netbank: Reg.nr. 1551 Kontonr. 7707231 • Giro 770 – 7231

Kirken er vores liv

Irakisk familie: Det var Guds hånd, at vi kom til Danmark

Der er én foroven. Den irakiske musiker og korleder har aldrig tvivlet på, at der findes en Gud.

Bashar Bedawed sidder i den sorte lædersofa i familiens nyrenoverede rækkehus i Ølstykke, hvor han sammen med sin kone Nihaya Boya Palandar har indvilliget i at fortælle om den kirke og kristentro, der altid har været det faste omdrejningspunkt i familiens liv - både før og efter flugten fra Saddam Husseins Irak for over 20 år siden.

De voksede op i et land, hvor befolkningen de seneste årtier har oplevet eskalerende vold og lovløshed og set ufattelig megen lidelse. Da Islamisk Stat indtog storbyen Mosul i Nordirak i sommeren 2014, flygtede 150.000 mennesker på 24 timer til den kristne Erbil-forstad Ankawa i det nordlige Irak, hvor Bashar og Nihaya begge er født og stadig har familie.

– Alle familier i byen gav husly til en flygtningefamilie. Også min familie. I dag er byen vokset til omkring 260.000 indbyggere. Folk er kommet fra hele Irak. Da jeg var barn, boede der kun 10-15.000 mennesker. Alle kendte alle. Om søndagen gik mindst halvdelen af byen i kirke. Til højtiderne var der slet ikke plads til alle, forklarer Bashar Bedawed og fortæller om, hvordan kirkerne måtte regulere adgangen til gudstjenesterne for at undgå kaos.

– Kirken var midtpunktet i vores liv. Der var altid mennesker i kirkerne. Hver dag gik de ældre til gudstjeneste tidligt om morgenen. I de lange sommerferier var der sommerskole med undervisning for børnene hver eftermiddag. I kirken mødte man sine venner.

Han husker, hvordan kirken var forbundet med en følelse af ro midt i en ofte barsk virkelighed.

– Fra vores barndom lærte vi om livet med Jesus og hvad det vil sige at tro på ham. I kirken følte vi fred i sjælen. Kirken var et samlingspunkt ikke kun i glade dage, men også når der var krig og vi havde det svært. Under krigen mod Iran fra 1980-89 mistede mange unge mennesker livet. Folk kom og kondolerede familierne i kirken. Der var mange kondolenceceremonier. Der er meget fra dengang, som jeg aldrig glemmer. Man kan ikke bare slette alt det, man har oplevet. Det kører i tankerne. Specielt om natten. Alle billederne er der stadig.

Også Nihaya Boya Palandar har mange krigsminder og fortæller om studietiden i Bagdad under Kuwait-krigen, hvor bomberne faldt tæt på hendes college.

– Man tænker, at måske er det bare en tid. Men det blev værre og værre, siger den 48-årige farmaceut. I dag er hendes familie, venner og studiekammerater spredt i mange lande.

Bashar Bedawed havde været soldat i tre år, oplevet tre krige og i en periode været politisk aktiv i et oppositionsparti, da han i 1997 måtte flygte. Da Saddam Husseins styrker i 1996 angreb Nordirak, blev hverdagen for usikker. Målet for flugten var Sverige, hvor familien havde venner. Men i Helsingborg blev han sendt tilbage til Danmark, hvor han fik asyl i april 2002.

– Jeg fik afslag fem gange. I fem år befandt jeg mig mellem himmel og jord, inden jeg endelig fik asyl og familiesammenføring med min kone og min datter.

“ Jeg fik afslag på asyl fem gange. I fem år befandt jeg mig mellem himmel og jord.

Bashar Bedawed

Da jeg rejste, var min datter kun syv måneder gammel. Nu var hun fem år og kunne ikke kende mig. Vi skulle først til at lære hinanden at kende, fortæller Bashar Bedawed, der er uddannet i orientalsk musik fra universitetet i Bagdad og har spillet forskellige instrumenter, siden han var barn.

– I Danmark er musikken blevet en hobby. Her kan man ikke leve af at spille orientalsk musik, siger Bashar Bedawed, der i dag arbejder i et internationalt firma.

Sang og musik har dog fortsat en stor plads i familiens liv, selv om musikken ikke længere er en levevej. I hjemmet i Ølstykke har Bashar Bedawed indrettet et musikstudie i en tidligere entré, og Nihaya synger i kirkekoret i den kaldæiske menighed i Søborg.

– Jeg var kun en lille pige, da jeg begyndte at synge i kirkekor. Jeg er den yngste af 10 søskende, og alle mine søstre og brødre var også i kirken. Dengang var det mange steder kun drenge, der måtte synge i kirken.

Irakere i Danmark

Alle af irakisk herkomst: 32.494
– heraf danske statsborgere: 22.376
Født i Danmark: 10.118
Danmarks Statistik 2018

Jeg var en af de første piger, der fik lov at synge i kirkekor, siger hun og fortæller, hvordan hun lærte mange af kirkens gamle sange og melodier ved de daglige hverdagsgudstjenester klokken seks om morgenen.

Den irakiske familie er overbevist om, at det ikke var tilfældigt, at de endte i Danmark.

– Det var Guds hånd. Sådan læser vi det nu. I dag kan vi se en mening i, at vi er her. Måske er vi blevet stærkere af de svære ting, der gjorde ondt. I Danmark har vi fået lov at danne et kor i kirken og bruge de evner, vi har. Og måske har koret været med til at hjælpe andre med at holde fast i deres kristne tro.

– I koret synger vi både gamle og nye salmer på arabisk og kaldæisk. Vi prøver at vælge salmer med mellemøstlige arabiske melodier, der passer til liturgien. Når folk hører de gamle melodier, der sidder i hjertet, bliver de virkelig glade, fortæller Bashar Bedawed, der både leder kirkens kor og spiller til alle gudstjenester.

– Koret har kæmpe stor betydning. En stor del af vores gudstjeneste består af vekselsang mellem præsten, koret og præstens hjælpere. Det er meget, meget smukt.

Den irakiske korleder husker, hvordan han selv som teenager fandt tilbage til kirken gennem musikken.

– Da jeg var 15-16 år, fik jeg en invitation fra præsten til at spille for børnene i kirken. Det var ikke almindeligt med klaver i kirken dengang, men præstens invitation ændrede mit liv. Indtil da havde jeg mest spillet til fester og bryllupper. Nu begyndte jeg at spille for konfirmanderne i kirken og kunne mærke deres glæde. Pludselig kom der mere liv i de gamle melodier.

Han var omkring 18 år, da han fik lov at starte et kor i kirken.

– Det var virkelig en succes. Folk kom med stor glæde. Efter gudstjenesterne var vi sammen og lavede sjove ting. Jeg var korleder frem til den sidste søndag, inden jeg flygtede. Det var meget hårdt at sige farvel.

Parret håber, at flere unge i den danske menighed med tiden vil få lyst til at synge i kirkens kor.

– For nogle er det svært på grund af sproget. Mange er født her og taler hverken kaldæisk eller arabisk. Sproget er en del af vores identitet, men det er ikke det vigtigste. Sprog kan læres. Vi måtte også lære dansk. Vi beder om, at Gud vil finde en vej. Vores kirke er to tusind år gammel.

De mødte hinanden som teenagere i en kaldæisk menighed i Ankawa, den kristne forstad til millionbyen Erbil i Nordirak. Det var hen imod slutningen af Iran-Irak krigen. Bashar Bedawed var ung korleder, og Nihaya Boya Palandar sang i kirkekoret. Det blev til kærlighed og bryllup, men ikke til den trygge fremtid i hjemlandet, som de havde drømt om. I 1997 måtte Bashar Bedawed flygte og endte i Danmark, hvor han ventede i fem år, inden familien blev genforenet. I dag er det kirkelige engagement henlagt til den kaldæiske menighed i Søborg, hvor den 49-årige iraker er kirkemusiker og korleder. For også i Danmark er kirken en vigtig del af familiens liv.

Foto: BMF

Vi tror på, at kirken vil fortsætte. Selv om de unge ikke er så trofaste til at komme, betyder det meget for dem at have kirken som samlingspunkt.

“ Vores kirke er to tusind år gammel. Vi tror på, at kirken vil fortsætte.

Nihaya Boya Palandar

Her er de sammen med andre, der har den samme baggrund. De kan jo se, at de er anderledes end deres danske venner. Det kan godt være svært altid at være anderledes.

For Bashar Bedawed er det vigtigt, at den kaldæiske menighed ikke er et lukket fællesskab.

– Vi vil gerne være åbne for verden, så de nye generationer kan forstå, hvad kristendom er. De skal vide, hvad det handler om.

Efter 20 år i Danmark drømmer han stadig om en dag at vende tilbage til hjemlandet.

– Det er min drøm at leve resten af mit liv i Irak i fred og ro. Halvdelen af mit hjerte er her og den anden halvdel der. Men sådan bliver det nok ikke. Vi har to børn på 14 og 21 år. Vores søn er født her. Vores datter er i gang med en videregående uddannelse. De tænker ikke, at deres fremtid er i Irak.

BMF

Kender du en udlænding, som ...

- er interesseret i kristendom?
- ønsker at blive bedre til dansk?
- vil lære mere om det danske samfund?
- vil være sammen med ca. 50 kristne danske unge i 5 mdr?

Så er vores integrationslinje måske noget!

Luthersk Missions Højskole

Forstander Henrik Nymann Eriksen
Tlf.: 48 26 07 66 – www.lmh.dk
Lærer på integrationslinjen: Kirsten Munk
Undervisning på farsi for iranere

Talkning til farsi

På flugt fra Taliban

16-årig afghaner flygtede alene til Europa

David Akhlaghi er ikke helt sikker på, hvornår han er født. Men han var næppe mere end 16 år, da han flygtede alene gennem bjergene til Iran og videre til Europa. Flugten endte i Danmark i efteråret 2015, da flygtningestrømmen op gennem Europa var på sit højeste. Året efter fik han asyl og bor i dag i Horsens, hvor han tager 9. klasse på VUC og drømmer om at uddanne sig til socialrådgiver. I april blev den 21-årige afghaner døbt i Horsens Valgmenighed, hvor han er kommet det seneste år. Interessen for kristendommen blev vakt, da han under flugten til Europa mødte den kristne organisation FAROS, der hjælper uledsagede mindreårige flygtninge i Athen.

Der har været krig i Afghanistan, så længe jeg kan huske. Da jeg var barn, var vi altid bange. En dag blev vores nabo slået ihjel. Vi så mange døde mennesker. Men regeringen kunne ikke hjælpe.

Jeg drømte om at få lov at gå i skole. Men det var ikke rigtig muligt på grund af Taliban. I vores by gik ingen børn i skole.

Min far var politibetjent og arbejdede for regeringen. Vi boede ude på landet, og vi børn hjalp min mor med at passe dyr og marker. Min far var en meget god og venlig mand, der prøvede at hjælpe andre. Jeg elskede min far og var stolt af ham. Min far var ikke religiøs. Han sagde, at vi skulle sige, at vi var muslimer. Alt andet var meget farligt. Men han gik aldrig i moskéen.

Jeg havde rigtig dejlige forældre. Min far og mor hjalp hinanden meget og elskede hinanden. Min mor troede på frihed for alle mennesker og sagde ofte, at alle mennesker har ret til at tale og tænke frit. Hun arbejdede meget hårdt og sørgede for os alle sammen. Hver dag var det hende, der hentede vand til os. Når der var meget krig og Taliban kom og slog folk ihjel, samlede hun os i et rum bag vores hus. "Det skal nok blive godt, når I bliver voksne," sagde hun. Jeg savner min mor rigtig meget. Når jeg tænker på hende, bliver jeg meget træt i mit hoved.

Da jeg var omkring 14 år, blev min mor syg og døde. Det var vinter, og der var langt til det nærmeste sygehus. Min mor nåede aldrig på sygehuset. De næste to år passede min far mig og mine søskende og lavede mad til os. Men efterhånden blev der mere krig. Taliban kom mange gange og true min far. Det blev meget farligt for ham. En dag kom min far ikke hjem fra arbejde. Om aftenen kom min onkel og sagde, at vi skulle flygte. "Din far kommer ikke hjem," sagde han og fortalte, at Taliban havde skudt min far.

Kort tid efter flygtede vi sammen med min onkel til Pakistan. Jeg var 16 år og den ældste af fire søskende. Vi gik i flere dage over bjergene. Det var meget farligt, men der var ikke andre veje, når man ikke havde papirer.

I to måneder boede vi på et lille værelse i Pakistan. Min onkel prøvede at opmuntre os og sagde, at det nok skulle blive bedre. Men Pakistan kunne ikke lide flygtninge og sagde, at vi skulle rejse. Vi kunne ikke gå ud og var meget bange. Derfor besluttede jeg at rejse videre alene. Så skulle min onkel og mine søskende følge efter. Vi var flere drenge, der gik sammen gennem bjergene til Iran. Det var meget varmt. Vi kørte også i biler. På et tidspunkt var vi 18-19 personer i en bil og fem i bagagerummet. Vi havde ikke nok at spise og var meget sultne og tørstige. Jeg så mange mennesker, der døde undervejs. Både voksne og børn. De manglede vand og mad og kunne ikke mere.

I Iran fik jeg arbejde på en plastikfabrik. Efter nogle måneder mistede jeg kontakten med min onkel og mine søskende. Når jeg ringede, var der ingen, der svarede. Jeg var i Iran illegalt og meget bange for politiet. Hvis jeg blev fanget, kunne jeg blive sendt til Syrien for at kæmpe for Islamisk Stat. Jeg turde ikke blive, og efter et år flygtede jeg videre til Tyrkiet sammen med nogle drenge, der arbejdede på samme fabrik. Vi gik i bjergene i fem-seks dage. Det regnede og var meget koldt. Vi så mange, der ikke kunne gå mere. Nogle blev fanget af soldater og skudt. Jeg var rigtig meget bange.

Jeg var i Tyrkiet en måned, inden jeg kom videre til Grækenland. Dem, vi betalte penge for at hjælpe os, lovede, at det var sikkert. Men det var det slet ikke. Vi var 70 personer i en lille plastikbåd. Kaptejnen havde aldrig prøvet at sejle før. Inden vi nåede Grækenland, sank båden. Vi lå i vandet i vores redningsveste i fem-seks timer, inden en græsk politibåd fik øje på os. Mange mennesker druknede – også børn. Nogle af mine kammerater så jeg ikke mere. At jeg klarede det var et mirakel.

Vi blev sejlet ind til en lille ø, hvor grækerne kom med mad til os, inden vi kom videre til Athen. Jeg havde kun det tøj, jeg havde på, og var meget sulten. Jeg havde ikke flere penge.

I Athen sov vi i en park om natten. Somme tider gik en mand rundt i parken og snakkede med os. Han var meget flink og hilste på alle. Jeg kunne godt lide ham. Han snakkede om kærlighed og frihed og fortalte om Bibelen og Jesus. Først havde jeg ikke lyst til at høre, for jeg var meget træt af religion. Men han blev ved med at fortælle og inviterede os hen til et center, hvor de hjalp drenge som os med mad og tøj. Jeg kan huske, at medarbejderne hilste på os og sagde vores navne.

Det havde jeg aldrig oplevet før. På centret var der forskellige aktiviteter. I halvanden måned kom jeg i centret næsten hver dag. Jeg fik også en bibel på persisk. Mens jeg var i Iran, havde jeg lært at læse og skrive lidt.

Jeg havde hørt, at Tyskland hjalp flygtninge. Derfor ville jeg til Tyskland. Sammen med nogle venner kom jeg med et tog, men jeg vidste ikke, at toget fortsatte til Danmark. Først troede jeg, at Danmark var en by i Tyskland. Men efter nogle dage fandt jeg ud af, at Danmark var et land.

De første fem måneder boede jeg på et asylcenter i Thisted. Her bad jeg en iransk tolk hjælpe mig med at finde en kirke. Det viste sig, at han var kristen, og næste søndag inviterede

han mig hen i sin kirke. Det var første gang, jeg var inde i en kirke. Jeg følte en stor ro og havde lyst til at komme igen. I kirken var der flere fra Iran og oversættelse til persisk. Vi spiste sammen og snakkede. Senere blev jeg flyttet til et andet center. Her fik jeg kontakt med en anden kirke, hvor de også oversatte til persisk.

Det tog et år, inden jeg fik opholdstilladelse. I den tid havde jeg det meget dårligt. Jeg var meget bange for at blive sendt tilbage. Om natten kørte det hele som en film i mit hoved. Jeg havde set så mange ting. Jeg kan ikke fortælle. Jeg havde mareridt og gik til psykolog flere gange om ugen.

Da jeg fik asyl, begyndte jeg at slappe lidt af. Efter nogle måneder var der en familie fra en kirke, der tilbød mig et værelse i deres hus. Det var som at få en dansk far og mor. I kirken mødte jeg nogle ældre mennesker, der inviterede mig til at besøge dem. I dag føler jeg mig som en del af deres familie. Jeg er også med i en gruppe for unge i kirken.

Selv om jeg aldrig har gået i skole, har jeg afsluttet både Dansk 1 og Dansk 2 på sprogskolen med 12 i dansk. Det er min drøm en dag at blive socialrådgiver, så jeg kan hjælpe andre, der har det svært. Jeg er også begyndt at spille fodbold. Det kan jeg godt lide. Når jeg spiller, tænker jeg ikke så meget.

Jeg blev døbt påskedag. Hvis jeg ikke havde mødt kristne i Athen, havde jeg nok ikke opsøgt en kirke i Danmark. Inden jeg blev døbt, gik jeg til samtaler hos præsten i tre måneder, hvor vi læste i Bibelen på dansk. Nogle ord var svære, men præsten var god til at forklare. Jeg er rigtig glad for, at jeg i dag tror på Gud og kender Jesus. Jeg tror også, at min far ville have været glad. Han fortalte somme tider om Jesus. Som politibetjent havde han amerikanske kolleger. Jeg kan huske, at han kom hjem og fortalte, at amerikanerne tror på Jesus, og at Jesus ikke tænker på krig. Min far kunne godt lide Jesus.

Somme tider føler jeg mig meget alene. Selv om her er fred og frihed, er det svært at tænke på fremtiden uden min familie og mine søskende. Jeg er både glad og trist på én gang. Men Gud hjælper mig. Når jeg beder til Gud, får jeg ro i mit hjerte. *Fortalt til BMF*

AFGHANISTAN: Der har været krig og voldelige konflikter i Afghanistan i over 40 år. I årets første seks måneder blev knap 1.700 civile dræbt i konflikten mellem regeringen og militante islamistiske grupperinger, der har sendt millioner på flugt.

Fotos: BMF

“ Hvis jeg ikke havde mødt kristne i Athen, havde jeg nok ikke opsøgt en kirke i Danmark.

David Akhlaghi
Flygtning fra Afghanistan

UNDER ÅBEN HIMMEL

En weekend om det gode liv i eksil
Aarhus d. 9.-11. november
Vidensdeling og inspiration til
kirkernes integrationsarbejde

Medvirkende: Psykolog Olu Robbin-Coker,
Clement Datchet, Lise Pedersen, Abel Zemhret Kidane,
Elizabeth Padillo Olesen, George Thomas, m. fl.

Se program på www.tvaerkulturelt-center.dk

Kartofler og fællesskab

Haveprojekt giver flygtninge danske netværk

Da den lille by Nørager i Himmerland for snart fem år siden modtog en større gruppe flygtninge fra Syrien, stod det klart, at nogen måtte gøre noget for at formidle et møde mellem de lokale og de nytilkomne. Ildsjæle fra byen, kirken og Danmissions lokalkreds oprettede en integrationsforening, og i samarbejde med foreningen åbnede en gårdmandsfamilie deres marker for et 4H haveprojekt, hvor flygtningefamilier fik tilbudt køkkenhaver og samvær med danskere. Blandt de første flygtninge, der fik en køkkenhave, var Mehya Sahtout, en tidligere jurastuderende fra den palæstinensiske bydel Yarmouk i Damaskus, og congolesiske Mami Melala.

Det startede på en åben pløjemark uden for Nørager i Vesthimmerland. Fem år senere har omkring 30 flygtninge fået en køkkenhave på Guldagergård og hertil fællesskab og et dansk netværk i lokalområdet. Det populære haveprojekt er tilknyttet landboorganisationen 4H og organiseret som en klub med medlemskab. Også danske familier deltager i projektet, der ledes af en bestyrelse, hvoraf fire i dag er flygtninge.

I en lejlighed i Nørager fortæller 24-årige Mehya Sahtout, hvorfor han tog imod tilbuddet om en køkkenhave, da han kom til Danmark i 2014 som flygtning fra borgerkrigen i Syrien. Bag sig havde den unge syriske palæstinenser voldsomme flugtopplevelser. Som mange andre unge mænd nægtede han at gøre militærtjeneste i regeringshæren og flygtede sammen med en bror til Sudan. Herfra kom brødrene videre gennem ørkenen til Libyen og over Middelhavet til Italien. Flugten fortsatte op gennem Europa – nogle dage til fods i mange timer.

– Vi endte i Danmark, hvor vi fik asyl efter tre måneder og blev sendt til Nørager. Vi kom fra en storby og kendte ikke noget til, hvordan man lever i en lille by. Men nogle måneder senere bankede det på døren. Udenfor stod to damer. Vi sagde velkommen – kom ind! De kom fra en flygtningeforening og tilbød os en køkkenhave. Vi forstod ikke helt, hvad det var, men en af dem kom igen og kørte os ud til Guldagergård. Se her, sagde hun, og viste os et stykke jord. Vi havde ikke noget at lave efter sprogskolen, så vi sagde ja tak. Det var vores første rigtige kontakt med danskere, fortæller Mehya Sahtout.

– Vi startede med at grave haven og lægge kartofler. Det havde vi aldrig prøvet før. I Syrien læste jeg jura og vidste ingenting om kartofler. Ude i haverne snakkede vi med danskere. Somme tider spiste vi sammen. Vi lavede også syrisk mad. Det første år høstede vi 100

kilo kartofler. Så mange kunne vi ikke spise, så vi forærede kartofler til de andre flygtninge i byen og til vores danske naboer, husker Mehya Sahtout, der hurtigt opdagede, at den lille køkkenhave betød andet og mere end god og billig mad.

– Når man er flygtning, er der noget meget godt ved at grave i jorden i det nye land. Vi kommer fra Syrien. Nu sætter vi vores kartofler her. Det giver kærlighed til jorden og til Danmark. Jeg har stor respekt for landmanden og hans kone, der har givet os noget af deres jord. Det er en stor ting, der viser, at de har tillid til os.

Ikke alene

Mehya Sahtout modtog kun integrationsydelse i 10 måneder. Siden har han haft forskellige jobs og afsluttet 10. klasse. I dag læser den tidligere jurastuderende til mejerist.

– Når jeg tænker tilbage, savner jeg alt. Min familie. Vores lejlighed i Yarmouk. Det hele. Det er svært at tale om. Men jeg er blevet stærkere af at skulle klare mig selv. Og haverne har hjulpet os med at lære sproget og kulturen. Vores egen familie er langt væk, men i dag har vi danske venner. Hvis vi har brug for hjælp, ved vi, at de er der.

Sidste år blev Mehya Sahtout gift med 20-årige Asma, der er gravid med parrets første barn. Asma er født i Danmark i en syrisk/palæstinensisk familie men opvokset i Syrien. For fem år siden vendte familien tilbage til Danmark på grund af borgerkrigen. Da var Asma 15 år. I dag er hun uddannet tolk og i gang med en professionsbachelor i optometri.

Efter brylluppet flyttede parret ind i et nybygget boligkompleks i centrum af Nørager. Her er ingen have, så Asma er glad for køkkenhaven på Guldagergård, hvor parret foruden kartofler også dyrker løg og bønner. I en fælleshave har de græskar og porrer.

– Det handler jo ikke kun om kartofler. Det handler om fællesskab. Når man er med i et fællesskab, føler man sig ikke så alene, siger Asma.

Som statsløse palæstinensere ved Asma og Mehya, at det næppe er sandsynligt, at de en dag kan vende tilbage til Syrien, hvor store dele af deres bydel er jævnet med jorden.

– Vores bedsteforældre startede forfra i Yarmouk som flygtninge for 70 år siden. Nu starter vi forfra i Danmark, konstaterer Mehya Sahtout.

Fra Congo til Nørager

Mami Melala er 53 år og kom til Danmark i 2010 fra en flygtningelejr i Kenya sammen med sin mand og fem børn, der i dag er mellem 12 og 21 år. Den smilende velklædte kvinde, der taler flydende dansk og derudover fem andre sprog, viser rundt i familiens køkkenbede på den nedlagte skole uden for Nørager, der i dag er den congolesiske families hjem. Her er både danske

“ Vi kommer fra Syrien. Nu sætter vi vores kartofler her. Det giver kærlighed til jorden og til Danmark.

Mehya Sahtout

Foto: BMF

bønner, søde kartofler, peanuts og forskellige salatliggende planter fra Afrika. For flere år siden fik familien en køkkenhave på Guldagergård. Det gav inspiration til også at forsøge selv.

– Jeg ville gerne lære at dyrke grøntsager i Danmark. Jeg kan godt lide friske grøntsager, og her har jeg god tid. Når jeg arbejder i haven, får jeg også motion. Jeg er uddannet kok, men det er svært at finde arbejde her. Det, vi dyrker, deler vi med andre. Somme tider hjælper min familie. Børnene kan godt lide at være med, fortæller Mami Melala, der også dyrkede forskellige grøntsager i hjemlandet DR Congo.

– Jeg er glad for Danmark. Her er ikke krig. Her er stille og roligt. Men når man kommer fra Afrika, er det svært at blive gammel her. Jeg savner min familie og mange ting. Der var krig i Congo i 20 år. På grund af krigen har jeg mistet kontakt med mine otte søskende. Jeg er meget glad for de danske venner, vi har fået i haverne. Når vi går og luger sammen, snakker vi om mange ting. Jeg er også blevet bedre til det danske sprog, for danskerne i haverne vil kun tale dansk, siger hun med et stort smil.

Respekterer hinandens tro

Gårdmandsparret Birgit og Henrik Bønlykke, der i sin tid tog initiativ til det inkluderende havefællesskab, lægger ikke skjul på, at den kristne tro er bærende for deres engagement. Henrik Bønlykke er formand for Guldagergård 4H-klubben og medlem af det lokale menighedsråd, og begge er engageret i Danmission.

– Når flygtninge spørger til vores tro, fortæller vi, at vi er kristne, og at her i Danmark respekterer vi hinandens tro. Vi vil gerne vise, at vi vil dem alle sammen.

De fleste danskere har ingen forestilling om, hvad flygtninge har set og oplevet, inden de kom til Danmark. For os handler det om at møde dem som vores medmennesker.

BMF

Mød din nabo

Stadig flere danskere har naboer, der ikke er født og opvokset i Danmark. Det er baggrunden for et nyt initiativ i Viborg Stift, der har til formål at styrke det gode nabo-skab på tværs af sprog, kulturer og traditioner og måske også give anledning til samtaler om liv og tro. I august igangsatte en arbejdsgruppe kampagnen *Mød din nabo*, hvor menighedsråd og kirkegængere opfordres til at gå på besøg hos en nydansk nabo eller byde på et måltid mad. Initiativet anbefales af biskop Henrik Stubbkjær.

Alle opfordres til at dele gode oplevelser på #møddinnabo.

Multicaféen SnakDansk

Langenæskirken i Aarhus har åbnet en ugentlig multicafé i sognegården, hvor alle slags danskere (både nye og gamle) kan mødes og snakke dansk sammen. Tovholder er kirke- og kulturmedarbejder Jenny Thaisen Kjær. Vi ønsker at give mulighed for at lære dansk gennem samtaler i hyggelige omgivelser,” siger hun om baggrunden for det nye initiativ.

Nyt om navne

Smitha Prasad er indsat som præst ved St. Alban's Anglican Church i København. Hun er født i Bangalore i Indien men har boet i England det meste af sit liv - de sidste 11 år som sognepræst for en multiethnisk menighed i Hamstead ved Birmingham. Smitha Prasad er datter af den anglikanske præst Jemima Prasad, der var den første indiske kvinde, der blev ordineret i England i 1976. Jemima Prasad besøgte Danmark i 1999 som underviser på temadage om religionsmødet arrangeret af Tværkulturelt Center.

Præstedatteren fra Bellahøj

Afrikansk korleder: Det vigtigste er dit hjerte

Kirken har altid været en del af hendes liv. Gloria Lubegas farfar var både politiker, forretningsmand og præst og startede en pinsekirke i Uganda i begyndelsen af halvfjerdserne. I 1998 oprettede hendes far den østafrikanske migrantmenighed *Church on the Rock*, der holder gudstjenester i Timotheuskirken i Valby.

– Jeg var syv år, da min far startede sin egen kirke. Siden kom hele familien i min fars kirke hver søndag. Som præstens børn havde vi ikke noget valg. Vi er ligesom født med en kontrakt, siger Gloria Lubega med et smil.

Hun sidder ved vinduet i lejligheden på anden sal i Bellahøj i Brønshøj og fortæller om den afrikanske menighed og den musik, der med årene er kommet til at fylde stadig mere i hendes hverdag, mens hendes mand serverer café latte og prøver at aflede to-årige Lucas' opmærksomhed fra det, der foregår i bordhøjde.

Hendes far er uddannet jurist og kom til Danmark som politisk flygtning fra Uganda for snart 30 år siden. Selv var hun to år gammel, da hun sammen med sin mor og to ældre søskende blev familiesammenført med faren, der havde fået asyl året før.

– For mig er Uganda et fristed, som jeg har besøgt i ferier. Det har aldrig været mit hjem. Men jeg er jo vokset op med afrikanske forældre, og inderst inde er jeg afrikaner. Det er jeg stolt af. Selv om jeg er dansk statsborger, vil jeg ikke kalde mig dansker. En masse af de ting, der sker i Uganda i dag, er jeg fuldstændig uenig med, men det er der, mine rødder er. I Uganda vil jeg altid være accepteret. Det er ikke, fordi jeg har oplevet decideret racisme i Danmark, men der har da været nogle gange, hvor jeg har følt, at sådan ville det nok ikke have været i Uganda. For eksempel bliver mange mørke i Danmark udsat for at blive kaldt neger. Det er ikke nogen god følelse. Det er ikke ment som en kompliment!

Musikalsk familie

Musik og sang har altid fyldt meget i den afrikanske familie, hvor Gloria Lubega voksede op som nummer tre i en søskendeflok på fem.

– Vi har altid sunget, både derhjemme og i kirken. Jeg startede tidligt med at synge i kirkekor, og efter nogle år blev jeg kastet ud i at spille klaver, da kirken manglede musikere. Jeg fik klaverundervisning i nogle måneder, men siden har jeg spillet efter gehør. Man kan sige, at jeg lærte at spille ved at gøre det. I dag spiller og synger jeg stadig efter gehør. Jeg har et godt øre!

For fem år siden overtog Gloria Lubega kirkens kor, da hendes søster, der var korleder, gik på barsel.

– Det var oplagt, at det skulle være mig. Men i begyndelsen var det ret hårdt. Det er ikke nemt at lede mennesker – og især ikke, når de fleste er ældre end en selv. Men jeg kunne mærke, at det nok var meningen, og valgte at se positivt på det, forklarer Gloria Lubega, der fik fuld opbakning fra sin mand, der også synger i koret.

– For os handler det om at tjene Gud. Det gør vi bedst ved at synge. At folk så bliver velsignet, og at vi bliver inviteret ud, er bare et ekstra plus, som vi er taknemmelige for – og ydmyge overfor.

– Jeg fortæller koret, at det ikke kun handler om at synge godt. Det vigtigste er, hvor dit hjerte er. Din sang skal være en måde at udtrykke din glæde over det, Gud har gjort for dig. Vores mål er, at folk må forstå, at det hele handler om Gud og Jesus. Vi synger ikke bare for at blive populære, understreger hun.

– At synge skal du nok få lært. Selv dem, der i begyndelsen ikke kunne ramme en tone, er altid endt med at kunne synge et vers rent helt alene. Men det kræver, at man er seriøs. Koret er ikke noget, man bare vandrer ind og ud af. Vi over tre timer hver lørdag aften. Men koret er også et fællesskab, hvor vi har det sjovt sammen.

Afrikansk twist

Det afrikanske kor tager gerne ud og synger til gudstjenester og koncerter i andre kirker.

– Det er rart at komme ud og få netværk. Mange siger, at vores musik giver et løft. Jeg husker to damer, der efter en koncert kom hen til mig og sagde, at de kunne mærke, at vores musik kom helt indefra.

– Man kan bidrage til et samfund på mange forskellige måder. Som afrikanere er vi i et land, hvor vi er anderledes. Vores type musik kan være med til at skabe den gode opmærksomhed. Der er jo rigtig mange danskere, der godt kan lide gospel. Og når man så kommer med et afrikansk twist, er det noget, der bygger bro.

Som kirke- og korleder ser Gloria Lubega lyst på fremtiden.

– Når man har nogle stærke unge, der er rigtig glade for at komme i kirken, ser fremtiden lys ud. Vi har noget, der er attraktivt for de unge. Vi taler dansk og bruger de sociale medier meget. Under prædikenen har de unge deres egen gudstjeneste, der foregår på et sprog, de forstår, og hvor de tillade sig at spørge om hvad som helst. Måske kan vi hjælpe folkekirken med idéer til, hvordan man holder på de unge.

Næste generation

Gloria Lubega er ikke i tvivl om, at hun og hendes mand også fremover vil lægge deres kræfter i den afrikanske menighed sideløbende med, at de vil bruge deres uddannelser.

– Vi er jo den næste generation af ledere. Hos os får man ikke løn for at arbejde i kirken. Men mange af dem, der kommer hos os, ville ikke gå i kirke, hvis der ikke var kirker som vores. Derfor giver det mening. Samtidig er det vigtigt for os at samarbejde med folkekirken for at styrke integrationen. Hvis man som kirke vil have indflydelse i Danmark, er man nødt til at finde måder at samarbejde på. Folkekirken kan give os en platform, hvor vi kan dele den oplevelse, vi har med Gud, med andre danskere.

BMF

Til daglig læser Gloria Lubega til civilingeniør i farmateknologi på DTU i Lyngby. Det meste af fritiden bruger hun og hendes mand Enoch Nshuti, der er softwareudvikler, i den afrikanske migrantmenighed *Church on the Rock*, som hendes far startede for 20 år siden. Her leder den 27-årige musikalske dansk-ugandeser kirkens populære gospelkor, der foruden at synge til søndagsgudstjenester også giver 8-10 koncerter om året.

Tvær- KULTURELT CENTER

Netværk for
tværkulturelt kristent arbejde

Ryesgade 68 C · 2100 København Ø · Tlf. 3536 6535

E-mail: info@tværkulturelt-center.dk
www.tværkulturelt-center.dk

Netbank: Reg.nr. 1551 Kontonr. 7707231
Giro 7707231 (korttype 01)

Koordinator: Cand.mag. Birthe Munck-Fairwood
Sekretær: Cand.theol. Ann Juul Kjestrup
Regnskabsfører: Ilse Due

Medlemsorganisationer og –menigheder:

Organisationer: Promissio • Indre Mission
Organisationsstøtte: Samvirkende Menighedsplejer
Brødremenighedens Danske Mission • Luthersk Mission

Menigheder m.fl.: Abildgård Kirke, Frhvn. • Adventskirken, Vanløse
Ansgar Kirke, Aalborg • Apostelkirken, Kbh. • Bellahøj/ Utterslev Kirke
Bethlehemskirken, Kbh. • Bistrup Kirke • Boholte Kirke • Bording-
Christianshede Sogn • Borris Kirke • Brøndby Strand Kirke
Brønderslev Kirke • Bråby Sogn • Buddinge Kirke • Bårse-Beldringe
Sogn • Christians Kirke, Christianshavn • Christians Kirke, Århus
Christianskirken, Fredericia • Christianskirken, Kgs. Lyngby
Christianskirken, Sønderborg • Dronninglund Kirke • Egvad Sogn
Emdrup Kirke • Enghave Kirke, København • Fakse Kirke • Fjellstervang
Kirke • Folkekirkens Tværkulturelle Center i Ribe Stift • Fredens-
Nazaret Sogn, København • Frederikssund Kirke • Garnisonskirken
Gellerup Kirke, Brabrand • Gl. Haderslev Kirke • Gilleleje Kirke
Gistrup Kirke • Glostrup Sogn Greve Sogn • Græsted Sogn
Grønnevang Kirke, Hillerød • Haderslev Domsogn • Hadsund Kirke
Hannerup Kirke, Fredericia • Haraldskirken, Gladsaxe • Hasle Kirke,
Århus • Haslev Kirke • Hasseri Kirke, Aalborg • Hellevad
Menighedsråd • Helligåndskirken, Aarhus • Hemmet-Sdr. Vium Sogn
Hendriksholm Kirke, Rødovre • Herlev Kirke • Herstedøster Kirke
Hillerød Sogn • Hillested- Skørtinge Pastorat • Hirtshals Kirke
Hjortkær Sogn • Holstebro Kirke • Hundige-Kildebrønde Sogn, Greve
Husumvold Kirke, Brønshøj • Hvidovre Kirke • Hyltebjerg Kirke,
Vanløse • Højelse Sogn International • Church of Copenhagen • Ikast
Kirke • Jesuskirken, Valby • Jetsmark Kirke • Karlslunde Strandkirke
Kastrup Kirke • Kgs. Lyngby Sogn • Kingo-Samuel Sogn, Kbh.
Knudsker Sogn • Korsvejskirken, Kastrup • Kristkirken, Kolding
Kvargrund Kirke, Esbjerg • Kong-Svine Pastorat • Lerup-Tranum
Pastorat • Lindehøj Kirke, Herlev • Lindholm Kirke, Nørresundby
Lundehus Kirke • Lyng Kirke, Fredericia • Løsning-Korning Sognekald
Margrethe Sogn, Aalborg • Mørkhøj Kirke • Nathanaels Kirke,
København • Nexø Kirke • Nørre Logum Kirke • Nørre Snede Kirke
Nørrelandskirken, Holstebro • Nørremarkskirken, Vejle
Opstandelseskirken, Albertslund • Præstebro Kirke • Rindum Sogn
Ringive Sogn • Ringkøbing Kirke • Ringsted Sogn • Risbjerg Kirke,
Hvidovre • Roskilde Domsogn • Rødovre Kirke Rønne Kirke • Samsø
Pastorat • Sct. Catharinæ Kirke, Hjørring • Sct. Clemens Kirke,
Randers • Sct. Hans Kirke, Odense • Sct. Jacobi Kirke, Varde
Sct. Jørgensbjerg Sogn, Roskilde • Sct. Michaelis Kirke, Fredericia
Sct. Nicolai Sogn, Vejle • Sct. Pauls Kirke, Kbh • Sct. Pauls Kirke,
Århus • Sct. Peders Sogn, Randers • Silkeborg Kirke • Simeon Skt.
Johannes Sogn • Simon Peters Kirke, Kolding • Skanderup Kirke
Smørum Kirke • Snebjerg Kirke • Solvang Kirke, København
Sommersted-Oksenvad Pastorat • Struer Kirke • Sundby Sogn
Sæby Kirke • Søllerød Kirke • Sønderbro Kirke, Horsens
Søndermarkskirken, Viborg • Tagensbo Kirke, Kbh • Timotheuskirken,
Valby • Tingbjerg Kirke • Toreby Sogn, Nyk. F. • Tveje Merløse Sogn
Tyrstrup Kirke • Tåstrup Nykirke • Vejleå Kirke, Ishøj • Vesterbro Sogn
Viby Kirke, Århus • Videbæk Pastorat • Vigerslev Kirke • Vildbjerg
Kirke • Vindinge Sogn • Vipperød Pastorat • Vor Frue Kirke,
København • Vor Frelses Sogn, Chr.havn • Vorgod Kirke • Værløse
Sogn • Zions Kirke, Esbjerg • Ølgod Valgmenighed • Ølsted Sogn
Aaby Kirke, Århus Bykirke • Det Mellemkirkelige Udvalg i Helsingør
Stift • Mødestedet - Kirkens Indvandrerarbejde på Vesterbro
Mødested Amager

Associerede medlemmer: Alive Bible Congregation • ALIVE Frikirken
Ølstykke • Bethel World Mission Church • Champions Chapel
Chinese Church in Copenhagen • Church of Love Denmark • Church
on the Rock, Valby • Den Etiopisk-Ortodokse Menighed, Århus • Den
Koptisk-Ortodokse Kirke St. Marie & St. Marcus • Emmanuel - Etiopisk
Kristent Fællesskab, Kbh. • Frikirken i Løgstør • God's Ambassadors
International, Avedøre • Int. Temple Bridge Ministries • Living Word
Empowerment Center, Lyngby • PERKI/Indonesisk Kristent Fællesskab
International Christian Community • Int. Evang. Kirke, Skanderborg
Mar Mari's Assyriske Menighed • Myanmar Christian Fellowship
Narrow Gate Church • Resurrection Int. Chr. Center • Revival Ministry
DK • Serbisk-Ortodoks Menighed, Odense • St. Alban's Anglican
Church • Svenska Gustafskyrkan • Zion Temple Denmark
Det Danske Bibelselskab

Tværkulturelt Centers bestyrelse

Tidl. konsulent i UNICEF Adnan Dahan (formand) • Sproglærer Hanne
Thinggård, Christiansfeld • Tværkulturel konsulent Krista Rosenlund
Bellows • Agronom Tesfu Ghebru • Tidl. sognepræst Inge With
Johannesen • Tidl. chefkonsulent George Thomas • Sognepræst
Lisbeth Thomsen • Lærer Nikolaj Hauge Thormann

Nyt på tværs

Ansvarshavende redaktør: Netværkskoordinator Birthe Munck-Fairwood
Redaktionspanel: Pædagog Gladys Bediako Bruun
Tværkulturel kirke- og kulturmedarbejder Elizabeth Padillo Olesen
Sats og repro: minigrafisk • Tryk: Color Print A/S, Mors
Nyt på tværs udkommer 4 gange om året og er gratis. Frivilligt abonnement: 100 kr.

JA TAK. Jeg/vi vil gerne modtage
Nyt på tværs gratis fremover.

Jeg/vi vil gerne modtage **Nyt på tværs**
fremover og betale FRIVILLIGT
ABONNEMENT på 100 kr.

Navn:

Adresse:

Sendes til Tværkulturelt Center, Ryesgade 68 C, 2100 Kbh. Ø

Nyt på tværs nr. 3 – september 2018